

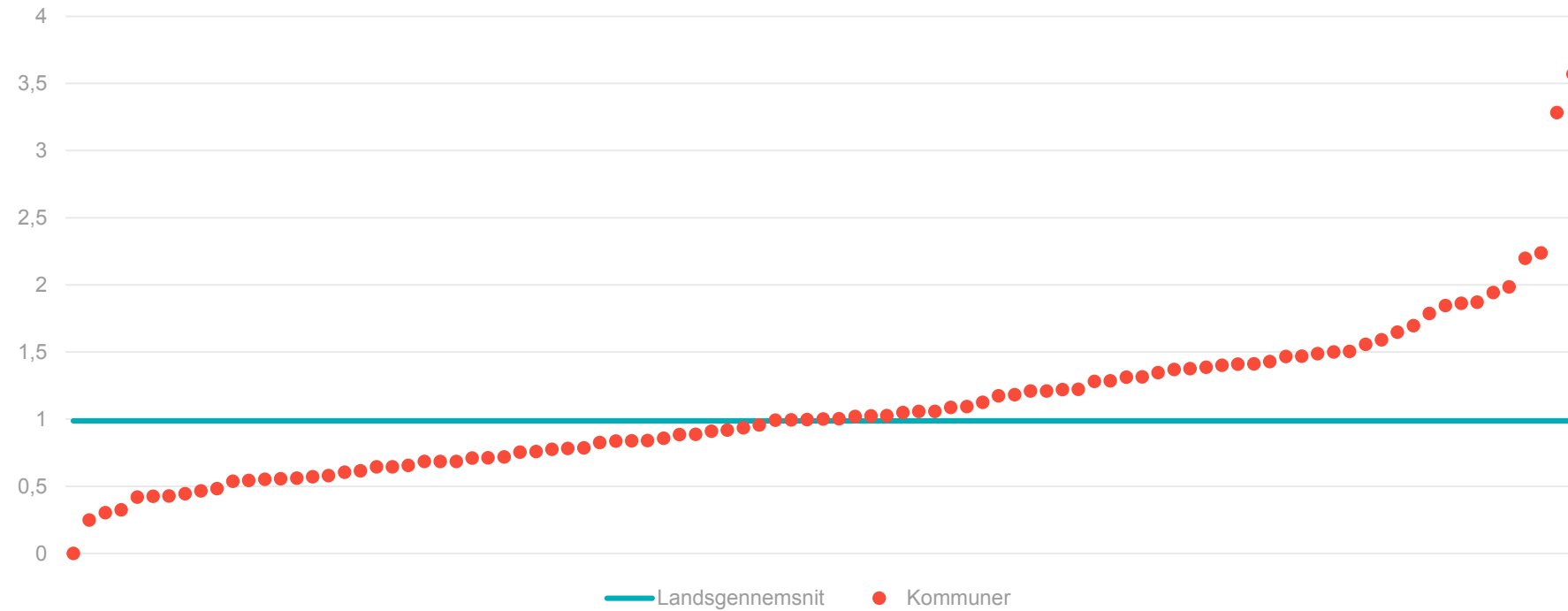
Tvang som middel til kontinuitet - evaluering af kontinuitetsreglerne i Serviceloven

Høring i Social- og indenrigsudvalget 23. sept. 2020

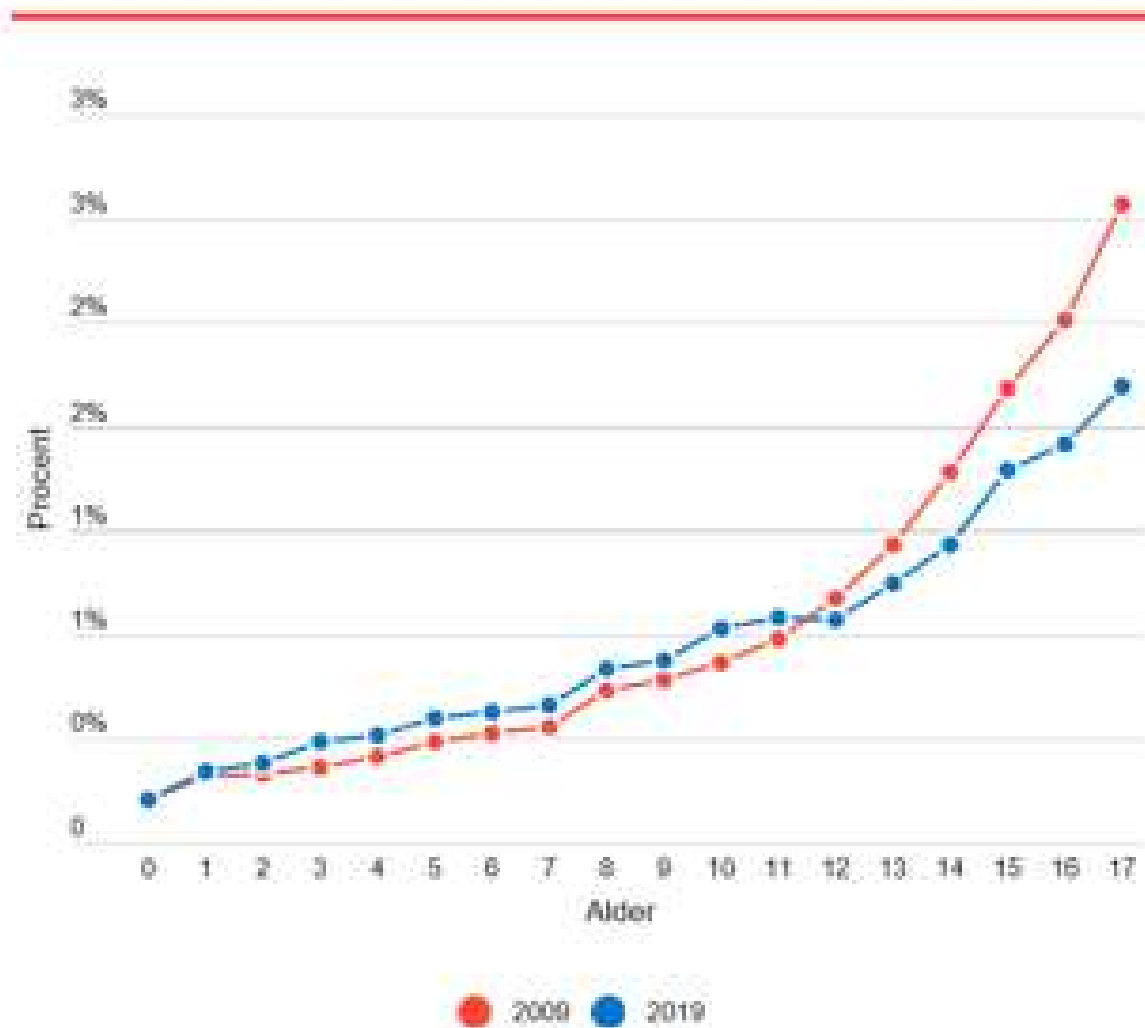
Anne-Dorthe Hestbæk, seniorforsker
VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Andel 0-17-årige i anbringelse, opdelt på Danmarks kommuner (31.12.2019)

Andel af børn og unge i anbringelse fordelt på alder

Kilde: Statistikbanken, tabel ANBAAR5 og FOLK1A

Forskydning: Færre anbragte teenagere, flere på indskoling og mellemtrin

	2009	2011	2014	2017	2019
0-5 år	11	13	13	13	14
6-11 år	23	27	27	29	29
12-17 år	66	60	60	58	57
Total	100	100	100	100	100
Antal	12890	12799	12084	11905	11424

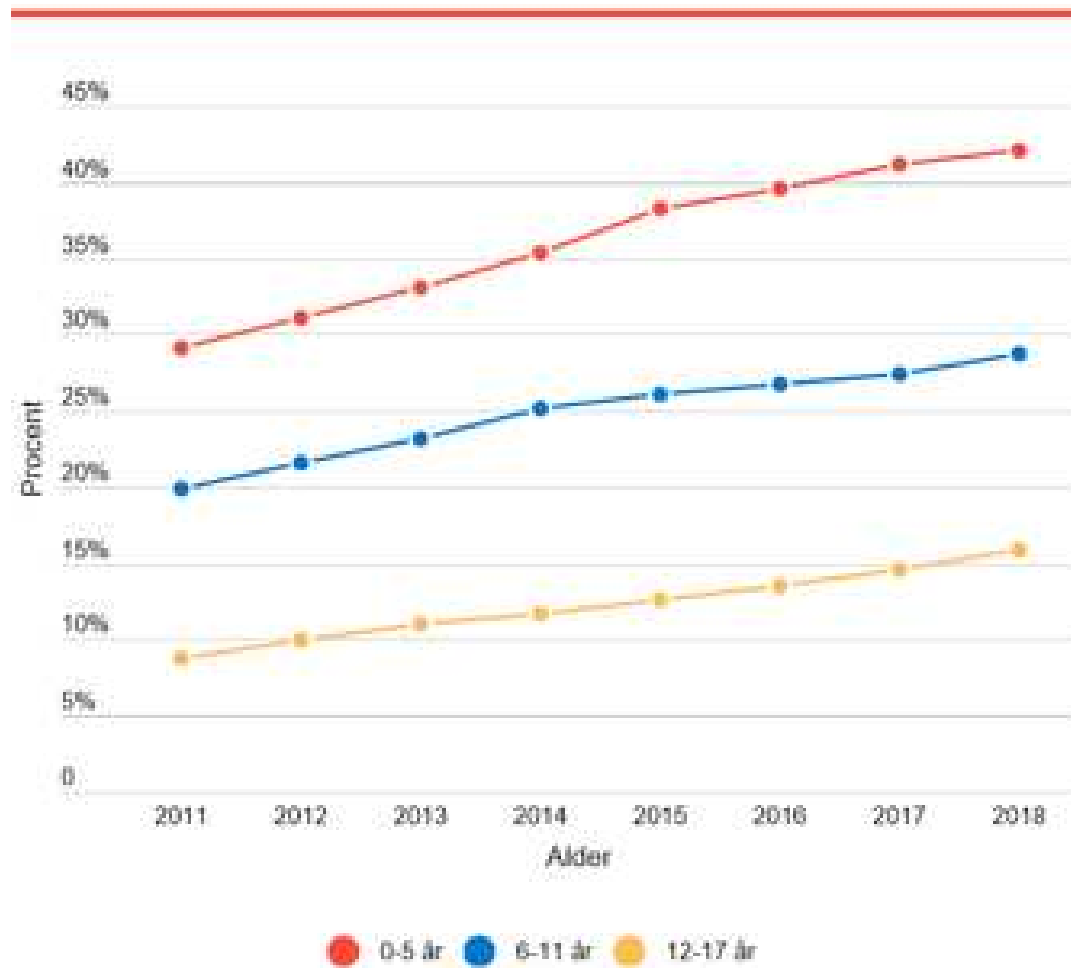

Mere tvang

	2009	2011	2014	2017	2019
Anbringelse med samtykke	84	86	81	78	76
Anbringelse uden samtykke	16	14	19	22	24
Foreløbig afgørelse	0	0	0	0	0
I alt	100	100	100	100	100
Antal	12890	12368	11540	11426	10915

Målt 31. december på 0-17-årige.

Andel af aldersgruppen, der er anbragt uden samtykke

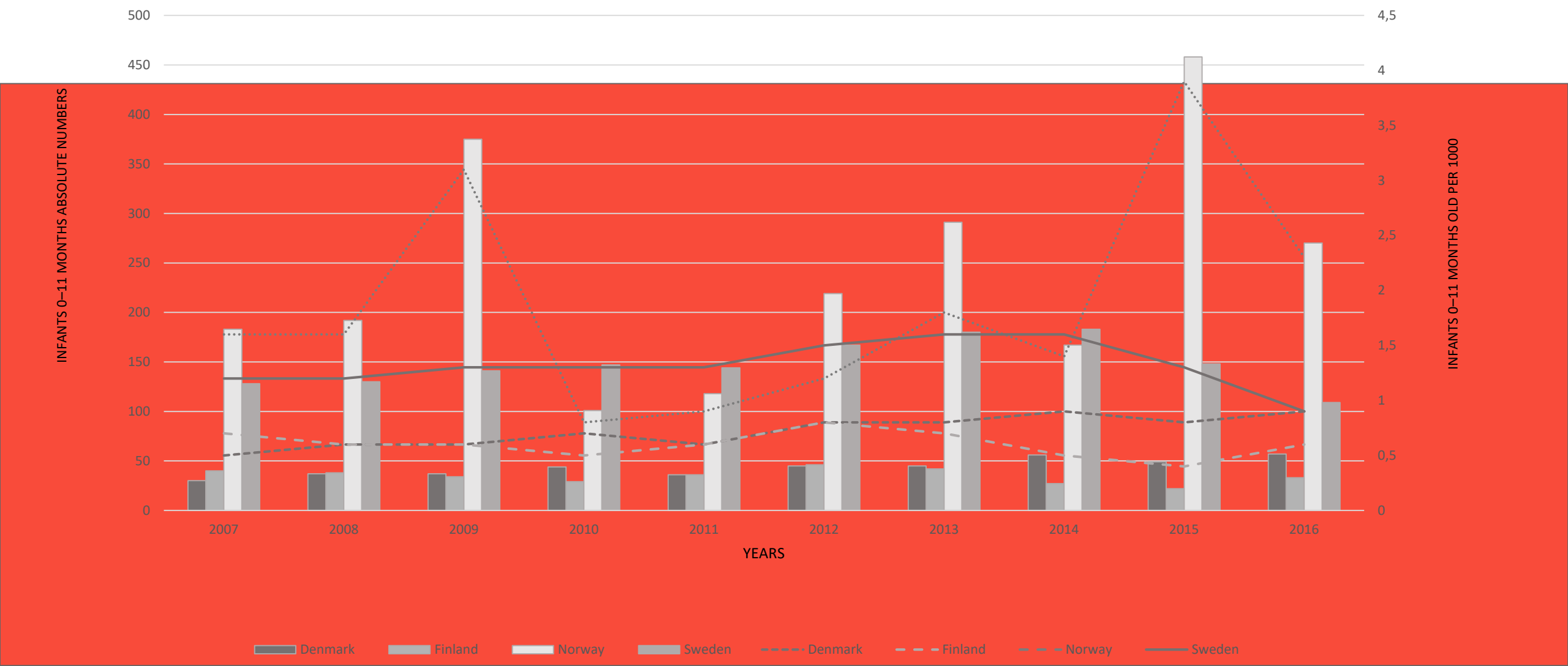

Kilde: Statistikbanken, tabel ANBAAR6

Tvangsanbragte 0-årige i Norden

(Hestbæk, Højer, Pösö & Skivenes 2020)

Hypoteser om mere tvang

- Skærpet fokus på barnets bedste jf. FNBK
- Karakteren af sagsbehandlingen (stærkt sagerne senere ind mv.)
- Problemtygden i forhold til børn og forældre
- Bedt om mere forståelse for forældre om rettigheder ved tvang
- Adoptionsdebatten påvirker praksis i retning af tvang

Tvang ifm. kamp mod anbringelse er forældres måde at vise kærlighed på

Mange anbringelsesforløb er turbulente

Barnets reform → Redskaber til at øge kontinuitet i anbringelsen

- Pligt til at fastsætte hjemgivelsesperiode på op til 6 måneder før hjemgivelse (§ 68, stk. 4)
- Mulighed for anbringelse af 0-1-årige i op til 3 år uden krav om genbehandling af sagen (§ 62, stk. 5)
- Mulighed for videreført anbringelse uden tidsbegrænsning, hvis barn/ung har fået så stærk tilknytning til anbringelsesstedet, at det vil være af væsentlig betydning for barnet eller den unge at blive på anbringelsesstedet (§ 68a)

Resultater: De to indgribende regler bruges kun sjældent

- Forlænget genbehandlingsfrist for 0-1 årige: 62 gange på 7 år i 39 kommuner
- Videreført anbringelse: 109 gange på 7 år i 45 kommuner

Afgørelser om forlænget genbehandlingsfrist 2009-2015 i Danmark 2009-2015

	Afgørelser i alt
2009	1
2010	9
2011	12
2012	6
2013	4
2014	21
2015	9
I alt	62

I udgangspunktet sager uden samtykke.

Afgørelser om videreført anbringelse 2009-2015.

	Tiltrådt	Ikke tiltrådt	Afgørelser i alt
2009	3	1	4
2010	15	3	18
2011	19	4	23
2012	16	1	17
2013	16	2	18
2014	9	5	14
2015	11	4	15
I alt	89	20	109

Kan være sager med samtykke,
flest uden samtykke.

Hvorfor bruges regler med tvangselement ikke?

- Komplex vurdering af barnets bedste uden enkelt facit med garanti for succes
- Hensyn til forældresamarbejde: Brug af tvang optrapper konflikt med forældrene
- Uklart, hvornår der er tilstrækkeligt *grundlag* for at anvende reglerne
- Uklare krav til dokumentation og indstilling
- Manglende ledelsesmæssig opbakning i kommunerne

Regler baseret på tvang = nødvendig men ikke tilstrækkelig forudsætning for at øge kontinuitet

I forhold til brugen af tvangs-redskaber behov for:

- Stærke faglige kompetencer hos sagsbehandlerne
- Tydeligt juridisk grundlag (kriterier samt dokumentation)
- Kompetent ledelsesopbakning
- (Ressourcer til at etablere kvalitetsgrundlag for beslutninger)

At kæmpe for sit barn er en måde at vise ultimativ kærlighed på

- *The majority of parents with a child placed in care against their will experienced it as a violation of their parental rights, which has a negative impact on their self-confidence and their basic trust*
- *For social workers, recognition of this parental love can be a key starting point for establishing constructive cooperation with birth parents*

Bengtsson & Luckow 2020

Tak for opmærksomheden

Omfanget af anbragte 0-17-årige (procent og antal)

	2009	2011	2014	2018
Plejefamilier, total	49	55	61	66
- heraf netværkspleje	4	7	7	8
Døgninstitutioner	24	21	20	18
Socialpædagog. opholdssteder	18	15	13	13
Andet	10	9	6	4
Total	101	100	100	101
Antal anbragte	12890	12804	12071	11715

Andel anbragte i pct. kommunevis Pr. 31.12.2018

